

et Udcast, fordi man da ikke med Sikkerhed kunde forudsæe, hvor stor en Udskrivning der vilde behøves, og han søiede til, at han tillige havde en speciel Grund til dengang at udgive en foreløbig Lov, nemlig den, at han ønskede her i Rigsdagen at kunne indbringe et Lovforslag om, hvorledes der skulde forholdes med de Personer, som tidligere havde været frie for Udskrivning, men som under Krigen vare traadte ind i Armeen som Stillingmænd, og at han igjennem Sæssionerne maatte indhente de i saa Henseende fornødne Oplysninger, forinden Udcastet blev forelagt Rigsdagen. Dengang havde han altsaa to ganske specielle Grunde; men det vil være i det ærede Things Grundring, at det Udvalg, som i forrige Sæssion blev nedsat denne Sag angaaende, og hvori der fandtes de med Hensyn til denne Sag meest sagkyndige Medlemmer af Thinget, eenstemmigt erklærede, at de Grunde, som Justitsministeren havde anført for at udgive en saadan foreløbig Lov, ikke kunde gives Medhold. Jeg kan altsaa, med Hensyn til den foreløbige Lov, der først forelagdes, henholde mig til disse sagkyndige Mænds Mening. Denne Gang giver imidlertid den ærede Justitsminister os ikke engang saadanne Grunde for, at han paany har ladet udgive en foreløbig Lov; han siger ganske simpelt: „paa Grund af de stedfindende Omstændigheder“, men hvilke disse stedfindende Omstændigheder ere, skal man gætte sig til. „De stedfindende Omstændigheder“ kunne jo være saadanne, at de kunne forsvare fremdeles bestandigt at vedblive at give en foreløbig Lov. Jeg har, som sagt, ikke seet anført nogen anden Grund. Vel siges det tillige, at Landsæssionerne ikke godt uden Ulemper kunne udsættes udover Midten af September Maaned; men jeg troer ikke, at den Omstændighed, at det kan medføre nogen Ulempe, ifølge Grundloven kan være tilstrækkelig til at motivere en foreløbig Lovs Udgivelse; thi Grundlovens § 30 siger, at dette kun bør skee „i særdeles paatrængende Tilfælde“. At den Omstændighed, at Lovudcastet her blev forhandlet, vedtaget og først derefter blev til Lov, kunde medføre Ulempe, troer jeg virkelig ikke kan siges at være et saa særdeles paa-

trængende Tilfælde, at det paa Grund deraf kunde forsvares at udgive en foreløbig Lov. Af hvilken Vætsfænhed disse Ulemper ere, derom saar man et Begreb ved at see, hvad den ærede Minister derom har sagt i forrige Sæssion, idet han nemlig sagde, at det i Ministeriet var kommet under Overveelse, om det ikke muligvis vilde være hensigtsmæssigt at have Udskrivningen om Foraaret, fordi man da kunde foretage Udskrivningen til Land- og Søetaten paa eengang, men man var endnu ikke kommen til noget Resultat saa Henseende. Jeg tillader mig at troe, at, dersom Ulemperne med at have Udskrivningen om Efteraaret i Virkeligheden vare saameget store og væsentlige, kunde det ikke være kommet under Overveelse i Ministeriet, om det muligen vilde være hensigtsmæssigt heri at foretage Forandring; thi Erfaringen havde man jo i saa Fald allerede for Nødvendigheden, og, naar det endvidere siges, at man endnu ikke var kommen til noget Resultat i saa Henseende, saa viser dette jo ogsaa, at Sagen ikke har været saa aldeles klar, og Ulemperne ikke have været saa væsentlige, som man paaberaaber sig. Jeg kan derfor ikke ansee de paaberaabte Grunde for at have en saadan Betydning, at de skulde kunne motivere Udgivelsen af en foreløbig Lov om denne Sag, især da Grundloven siger, at dette kun bør skee i særdeles paatrængende Tilfælde.

Justitsministeren: Forsaavidt den sidste ærede Taler har henvist til de Grunde, som i forrige Sæssion bleve anførte af det nedsatte Udvalg, og søger deraf at godtgjøre, at den foreløbige Udskrivningslov ikke er nødvendig, maa jeg henvise til de Grunde, som jeg under Sagens videre Behandling paaberaabte mig for at godtgjøre Nødvendigheden af en saadan foreløbig Lov; jeg erkjender ikke de Grunde, som bleve fremsførte af Udvalget, for berettigede. Forsaavidt han dernæst har omtalt de Motiver, som ledsage den Lov, der iaar blev forelagt, og fundet dem utilstrækkelige, da indrømmer jeg meget gjerne, at de trykte Motiver maa skee ikke ere tilstrækkeligt oplysende, men jeg troer, at jeg, ved at forelægge Loven, har suppleret disse Motiver saaledes, at det nu kan skjønnes, hvorfor jeg ansaa en forelø-